

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **J. B.** bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. M. K., advokátom v K., proti odporkyňi: **A., spol. s.r.o. K.**, so sídlom v K., zastúpenej JUDr. Ing. D. J., advokátom v K., **o zaplataenie 94 438,24 € s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 13 C 277/2001, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 29. marca 2010 sp. zn. 5 Co 63/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I rozsudkom z 27. novembra 2006 č. k. 13 C 277/2001– 203 uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 2 845 046,50 Sk (94 438,24 €) so 17,6 % úrokom z omeškania zo sumy 189 620 Sk (6 294,23 €) od 13.5.2001 do zaplataenia, s 13 % úrokom z omeškania zo sumy 530 645 Sk (17 614,19 €) od 15.9.2003 do zaplataenia, s 9 % úrokom z omeškania zo sumy 1 019 452 Sk (33 839,61 €) od 4.2.2005 do zaplataenia a s 8 % úrokom z omeškania zo sumy 1 105 329, 50 Sk (36 690,22 €) od 22.10.2006 do zaplataenia, náhradu trov konania 103 248 Sk (3 427, 21 €) na účet jeho právneho zástupcu a na účet súdu trovy štátu 28 029,80 Sk (930,42 €) a súdny poplatok 142 250 Sk (4 721, 83 €), všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Mal za preukázané, že odporkyňa sa bezdôvodne obohatila na úkor navrhovateľa tým, že v období od 1. 9. 1999 do 31. 8. 2006 užívala bez právneho dôvodu nehnuteľnosť vo vlastníctve navrhovateľa (pozemok parc. č. X. , kat. územie B. vo výmere X. m2, zapísaný na LV č. X. Správy katastra K.). Pri určení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal zo

znaleckých posudkov vypracovaných ustanovenými znalcami a navrhovateľovi priznal z titulu bezdôvodného obohatenia sume ktorú uplatnil (nižšej ako určenej znaleckými posudkami). O úrokoch z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, trovách konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. , trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p. a o súdnom poplatku podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie odporkyne rozsudkom z 29. marca 2010 sp. zn. 5 Co 63/2007 rozsudok súdu prvého stupňa (okrem výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti ktorý nebol napadnutý odvolaním) a výroku o náhrade trov štátu potvrdil. Výrok o náhrade trov štátu zmenil tak, že odporkyňa je povinná nahradiť trovy štátu vo výške 971,48 € na účet Okresného súdu Košice I a odporkyňi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania 3 326,19 € na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní. V plnom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia prvostupňovým súdom. Za nedôvodnú vyhodnotil odvolaciu námietku odporkyne, že nebolo rozhodnuté o pripustení zmeny návrhu.. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie odporkyňa. Navrhla ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietala nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) , nevykonanie všetkých ňou navrhovaných dôkazov a skutočnosť , že súd namiesto znalcov z odboru poľnohospodárstva (napriek jej výhradám) ustanovil znalcov z odboru stavebníctva , dokonca geodézie a kartografie. Tiež namietala závery znaleckého dokazovania.

Navrhovateľ navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť . Rozhodnutia oboch súdov nižších stupňov považoval za vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 .

Dovolaním odporkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania odporkyne preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

V konaní pred prvostupňovým i odvolacím súdom boli rešpektované procesné práva odporkyne, najmä právo skutkovo a právne argumentovať, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom i k právnej stránke veci. Odvolací súd svoj rozsudok aj náležite a presvedčivo odôvodnil, pričom sa vysporiadal so všetkými podstatnými odvolacími námietkami. Z odôvodnenia jeho rozsudku je zrejmé, z akých skutkových zistení vychádzal a aké právne závery z nich vyvodil.

Odporkyňa namietala nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia odporkyne boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), ňou namietané skutočnosti by mohli mať za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Pokiaľ odporkyňa namietala nevykonanie všetkých ňou navrhnutých dôkazov, Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo viacerých svojich rozhodnutiach uviedol, že ak bolo rozhodnutie súdu vydané na základe neúplne zisteného skutkového stavu, neznamená to bez ďalšieho, že je daný dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. Súd nevykoná dôkazy, ktoré nie sú pre posúdenie veci relevantné a nemôžu smerovať k zisteniu skutočností predvídaných skutkovou podstatou právnej normy, ktorú treba na danú vec aplikovať. Súd nie

je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (pozri § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Uvedené vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, v ktorom zaujal názor, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcich k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. zakladajúcu prípustnosť dovolania. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999. Nevykonanie navrhnutých dôkazov môže byť prejavom tzv. inej procesnej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktorá je síce relevantným dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (s poukazom na tieto vady možno odôvodniť len procesne prípustné dovolanie), samé osebe však prípustnosť dovolania nezakladá (pozri § 237 O.s.p., ako aj § 238 ods. 1 až 3 O.s.p.).

Námietku odporkyne , že súd namiesto znalcov z odboru poľnohospodárstva (napriek jej výhradám) ustanovil znalcov z odboru stavebníctva ba dokonca geodézie a kartografie, treba (aj podľa odvolacieho súdu) považovať za irelevantnú, s poukazom na oba znalecké posudky (Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline a znalca Ing. N.), ktoré zhodne konštatujú, že v tomto prípade bolo možné použiť len metódu polohovej diferenciácie (vyhl. MS SR č 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku). Nemohla byť aplikovaná porovnávací metóda, pretože v okolí nehnuteľností nie sú porovnateľné objekty, pre porovnanie je potrebný súbor aspoň troch nehnuteľností a stavieb, ktoré by mali spĺňať náležitosti porovnávania.

Podľa ustálenej súdnej praxe od iných dôkazných prostriedkov sa dôkaz znaleckým posudkom podaným ústne či písomne líši tým, že jeho hodnoteniu (podľa § 132 O.s.p.) nepodliehajú znalecké závery v zmysle ich odbornej správnosti, súd pritom hodnotí presvedčivosť posudku čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie znaleckého nálezu a jeho súlad s ostatnými prevedenými dôkazmi. Ide o špecifický a významný dôkaz, ktorý súd použije pri rozhodovacej činnosti založenej na riešení odbornej otázky. Znalec musí vychádzať z odborných znaleckých záverov a nielen zo skutočností, ktoré príslušná osoba alebo osoby vnímajú svojimi zmyslami a na rozdiel od ostatných

dôkazov ide jednoznačne o listinný dôkaz podľa § 127 O.s.p., (na rozdiel od písomného znaleckého posudku spracovaného mimo konania v konkrétnej veci, ktorý má povahu listiny podľa § 129 O.s.p). Preto nie sú dôvodné ani námietky odporkyne , že znalec nerešpektoval na LV určený druh pozemku a námietky týkajúce sa záverov znaleckého posudku. Znalec aj v prejednávanej veci musel vychádzať z náročnej odbornej verifikácie relevantných skutkových okolností, lebo v danom prípade bolo potrebné zistiť rozsah bezdôvodného obohatenia Len znalec samotný so zreteľom na svoje odborné znalosti a skúsenosti a zistené doplňujúce informácie (odborná literatúra, poznatky z praxe v danom odbore) , prehľadným a logickým zdôvodnením vyloží svoje odborné závery a podklady, z ktorých pri zodpovedaní tej ktorej dielčej odbornej otázky postupoval. Znalecké posudky, t.j. tak posudok Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline, ako aj znalecký posudok Ing. N. sú presvedčivé, zákonné posudky, ktoré obsahujú všetky náležitosti v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 382/2004 Z.z.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi , dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania proti odporkyni , ktorá vo veci úspech nemala, pretože si ich náhradu neuplatnil (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. mája 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta